

Column in Rover-tijdschrift “De Reiziger” – november 2002

Gierponten

Deze keer komt een bijzondere uitvinding aan de orde: de gierpont. U weet het nog wel van de aardrijkskundeles. Ik roep kort in herinnering: een pont die in het midden van de rivier is verankerd. Een tientallen meters lange kabel loopt via enkele (3 of 4) gierbootjes naar de pont. De verankerde pont wordt voortgestuwd door de stroming in de rivier (gieren).

Tegenwoordig wordt het drijven op de stroom door sterke dieselmotoren ondersteund. Met langsij twee roerpropellers (schottels) kan nauwkeurig gemanoeuvreerd worden. Een overtocht duurt maar kort. De scheepvaart, maar ook de vele wachtenden, maken snelheid noodzakelijk.

Het idee moet op zichzelf al heel oud zijn, maar pas in 1600 wordt in Nederland over de vinding geschreven. Men schrijft wel dat Gabriel Croon uit Zegwaard de uitvinder is. Andere bronnen noemen Hendrik Heulk. In ieder geval is de vinding in de 17e eeuw voor het eerst toegepast op de Waal tussen Tiel en Wamel.

In Nederland zijn nog maar negen gierponten in bedrijf. En het bijzondere is dat er vijf vlakbij elkaar liggen, namelijk: drie over de Nederrijn en twee over de Lek.

Gierponten en Buslijn 50

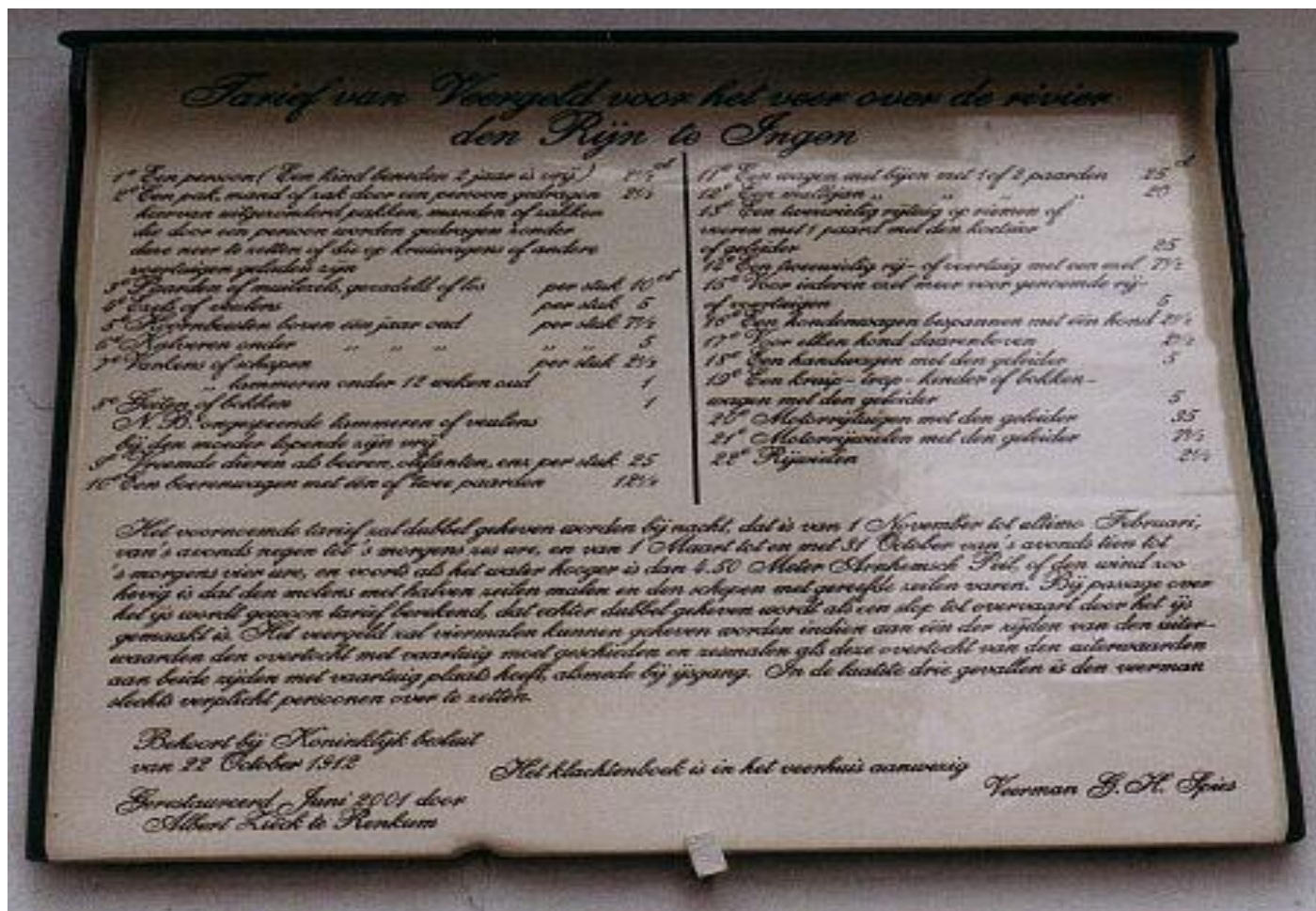
En het allerbijzonderst is dat u met Connexion buslijn 50 alledrie de gierponten over de Nederrijn kunt aandoen: nagaan hoe het principe werkt, een keertje meevaren, de wereld bekijken vanaf de overkant. Bus 50 rijdt van Utrecht naar Arnhem en terug.

Vanaf Utrecht gaat het achtereenvolgens om:

- De pont Amerongen - Eck en Wiel, met de mooie naam Regina Fluminum. U moet dan uitstappen in Amerongen Galak, en meteen door Schapendrift Zuid naar de rivier lopen. Een flinke tippel van ruim een half uur. Maar kasteel Amerongen en het landschap zijn prachtig en dat vergoedt veel.
- Vervolgens de pont Elst - Ingen. Uitstappen in Elst bij halte Ingense Veerweg. Het Ingense Veer ligt 5 minuten lopen van de bushalte. In december wordt hier een nieuwe gierpont in gebruik genomen.
- In de derde plaats Wageningen - Opheusden. Uitstappen bij halte Grebbesluis. Daarna een half uur lopen naar het Heusdense Veer. Een combinatie met een bezoek aan het rivieroeverreservaat De Blauwe Kamer is aan te bevelen.

Elk van de drie ponten is anders. Elk biedt ook andere uitzichten op het schitterende rivierenlandschap. Let tevens op de veerhuizen. De ponten varen het hele jaar door. Dus mogelijkheden genoeg voor een uitstapje op een mooie winterdag. Of: stel een eigen fietstocht samen, waarbij u ook de twee gierponten over de Lek bij Beusichem en Culemborg kunt betrekken: rondje gierpontje.

Alle genoemde ponten staan vermeld in het boekje 'Overzetveren in Nederland, België, Luxemburg en de Nederlands-Duitse grensstreek'. Informatie hierover staat elders op deze website.